Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre hospodárske a menové veci

2025/2208(INI)

19.2.2026

NÁVRH SPRÁVY

o digitálnych aktívach – výzvach pre konkurencieschopnosť a integritu finančného systému EÚ
(2025/2208(INI))

Výbor pre hospodárske a menové veci

Spravodajca: Johan Van Overtveldt

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 3

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....7

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o digitálnych aktívach – výzvach pre konkurencieschopnosť a integritu finančného systému EÚ

(2025/2208(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na správu Európskej centrálnej banky (ECB) o finančnej stabilite z novembra 2025,

– so zreteľom na odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB) z 25. septembra 2025 o systémoch viacerých emitentov stablecoinu vrátane emitenta z tretej krajiny,

– so zreteľom na správu ESRB z októbra 2025 s názvom Crypto-assets and decentralised finance – Report on stablecoins, crypto-investment products and multi-function groups (Kryptoaktíva a decentralizované financie – správa o stablecoinoch, kryptoinvestičných produktoch a multifunkčných skupinách),

– so zreteľom na správu Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) z decembra 2024 s názvom Report on tokenised deposits (Správa o tokenizovaných vkladoch),

– so zreteľom na publikáciu Medzinárodného menového fondu o financiách a rozvoji, zväzok 62, číslo 3, zo septembra 2025 s názvom Stablecoins and the future of finance (Stablecoiny a budúcnosť financií),

– so zreteľom na správu Medzinárodnej organizácie komisií pre cenné papiere z novembra 2025 s názvom Tokenization of financial assets (Tokenizácia finančných aktív),

– so zreteľom na výročnú hospodársku správu Banky pre medzinárodné zúčtovanie (BIS) z júna 2025,

– so zreteľom na správu Rady pre finančnú stabilitu (FSB) o stave z 22. októbra 2024 s názvom G20 crypto-asset policy implementation roadmap (Plán vykonávania politiky skupiny G20 v oblasti kryptoaktív),

– so zreteľom na správu FSB o stave z 22. októbra 2024 s názvom The financial stability implications of tokenisation (Dôsledky tokenizácie na finančnú stabilitu),

– so zreteľom na konzultačný dokument Bank of England z 10. novembra 2025 s názvom Proposed regulatory regime for sterling-denominated systemic stablecoins (Navrhovaný regulačný režim pre systémové stablecoiny denominované v britských librách),

– so zreteľom na brífing oddelenia pre kontrolu správy hospodárskych záležitostí a HMÚ z novembra 2025 s názvom Digital assets: EU regulatory framework, market uptake, risks and challenges (Digitálne aktíva: regulačný rámec EÚ, prijatie na trhu, riziká a výzvy),

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A10-0000/2026),

A. keďže podľa prieskumu ECB o očakávaniach spotrebiteľov z novembra 2024 v priemere 9,7 % respondentov prieskumu alebo niekto v ich domácnosti vlastní kryptoaktíva, pričom 54 % z nich uviedlo držbu v hodnote nižšej ako 1 000 EUR a 91 % uviedlo držbu v hodnote nižšej ako 20 000 EUR;

B. keďže na základe súkromných zdrojov údajov k 10. februáru 2026 predstavovala celková globálna trhová kapitalizácia kryptoaktív 2,03 bilióna EUR s trhovým podielom 12,9 %, resp. 261 miliárd EUR v prípade stablecoinov;

C. keďže na základe neharmonizovaných súkromných zdrojov údajov predstavovali tokenizované aktíva vo februári 2026 približne 1 % globálnych digitálnych aktív, pričom tento podiel rýchlo rastie;

D. keďže na základe súkromných zdrojov údajov v roku 2025 predstavovala celosvetová pracovná sila v oblasti kryptoaktív viac ako 1,6 milióna špecialistov, z ktorých veľká, ale klesajúca časť pôsobí v EÚ;

E. keďže v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2022/858[1] sa „technológia distribuovanej databázy transakcií“ alebo „DLT“ vymedzuje ako „technológia, ktorá umožňuje prevádzku a používanie distribuovaných databáz transakcií“; keďže v článku 2 ods. 2 sa „distribuovaná databáza transakcií“ vymedzuje ako „informačný archív, v ktorom sa uchovávajú záznamy o transakciách a ktorý je zdieľaný v súbore sieťových uzlov DLT a synchronizovaný medzi sieťovými uzlami DLT, pričom využíva mechanizmus konsenzu“;

F. keďže nariadením (EÚ) 2023/1114 o trhoch s kryptoaktívami[2] sa stanovuje harmonizovaný rámec v EÚ pre kryptoaktíva, pričom sa rozlišuje medzi tromi hlavnými kategóriami, a to tokenmi elektronických peňazí, ktorých cieľom je stabilizovať svoju hodnotu naviazaním na jednu oficiálnu menu, tokenmi naviazanými na aktíva, ktorých cieľom je zachovať stabilnú hodnotu tým, že odkazujú na inú hodnotu alebo právo alebo ich kombináciu vrátane jednej alebo viacerých oficiálnych mien, a inými kryptoaktívami, ktoré znamenajú digitálne zobrazenie hodnoty alebo práva, ktoré možno previesť a uchovávať elektronicky pomocou distribuovanej databázy transakcií alebo podobnej technológie, a nepatria do iných kategórií;

G. keďže nariadenie o trhoch s kryptoaktívami vylučuje zo svojho rozsahu pôsobnosti podľa článku 2 ods. 4 kryptoaktíva, ktoré sa podľa súčasných právnych predpisov EÚ klasifikujú ako finančné nástroje, vklady, finančné prostriedky, sekuritizácie, poistné alebo dôchodkové produkty, čím sa zabezpečuje, aby sa na takéto kryptoaktíva naďalej

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/858 z 30. mája 2022 o pilotnom režime pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej databázy transakcií a o zmene nariadení (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 909/2014 a smernice 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 151, 2.6.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/858/oj).

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

vzťahovali príslušné odvetvové legislatívne rámce, a zohľadňuje model dohľadu založený na produktoch podľa práva EÚ v oblasti finančných služieb;

H. keďže regulačný prístup v Spojených štátoch sa naďalej vyvíja a tvorcovia politík a regulačné orgány USA vo všeobecnosti namiesto toho odkazujú na „digitálne aktíva“, ktoré sa bežne chápu tak, že zahŕňajú kryptografické digitálne vyjadrenia hodnoty alebo práv zabezpečených v distribuovanej databáze transakcií vrátane kryptomien, stablecoinov a určitých tokenizovaných nástrojov;

Prehľad

1. podporuje dlhodobý cieľ celosystémového a technologicky neutrálneho prístupu k regulačnému rámcu EÚ pre finančné služby založeného na činnostiach;

2. zdôrazňuje, že vznik nových technológií predstavuje nové výzvy pre regulačný rámec a rámec dohľadu;

3. zdôrazňuje potenciálne inovačné schopnosti a možnosti pripojiteľnosti kryptograficky zabezpečených distribuovaných databáz transakcií a podobných technológií pre infraštruktúru finančných služieb, a to v rámci EÚ, ako aj pre globálnu úlohu EÚ;

Kryptoaktíva

4. zdôrazňuje význam posilnenia dátových kapacít, najmä pokiaľ ide o pákový efekt v odvetví kryptoaktív a prepojenia s odvetvím nebankových finančných inštitúcií;

5. vyzýva EBA, Európsky orgán pre cenné papiere a trhy, Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov, príslušné vnútroštátne orgány, ECB a ESRB, aby posilnili dialóg v oblasti dohľadu nad významnými multifunkčnými skupinami; zdôrazňuje potrebu zosúladiť politický rámec nariadenia o trhoch s kryptoaktívami pre významné nebankové multifunkčné skupiny;

6. vyjadruje poľutovanie nad úlohou, ktorú kryptoaktíva zohrávajú pri vyhýbaní sa predpisom a sankciám v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu; zdôrazňuje, že je dôležité nájsť lepšiu rovnováhu medzi súkromím a transparentnosťou v rámci noriem „poznaj svojho klienta“ a monitorovaním platieb;

Tokenizácia

7. konštatuje, že v odôvodnení 3 nariadenia (EÚ) 2022/858 sa „tokenizácia“ finančných nástrojov vymedzuje ako digitálne zobrazenie finančných nástrojov v distribuovaných databázach transakcií alebo emisia tradičných tried aktív v tokenizovanej forme tak, aby mohli byť emitované, uchovávané a prevádzané v rámci distribuovanej databázy transakcií;

8. víta potenciálne prínosy tokenizácie pre obchodovanie s finančnými aktívami, ako je zvýšená efektívnosť a transparentnosť, pričom poznamenáva, že jej slabiny by sa mali monitorovať; podporuje BIS v cezhraničnej spolupráci v oblasti platieb;

9. berie na vedomie prebiehajúce diskusie o pilotnom režime DLT;

Stablecoiny

10. konštatuje, že podľa právneho rámca nariadenia o trhoch s kryptoaktívami môžu stablecoiny patriť do dvoch kategórií, a to medzi tokeny naviazané na aktíva a tokeny elektronických peňazí;

11. konštatuje, že stablecoiny sú formou tvorby súkromných peňazí a že ich hospodárska funkcia vykazuje podobnosti s viazaním výmenných kurzov, fondmi peňažného trhu a úzkymi bankami; zdôrazňuje však, že nariadenie o trhoch s kryptoaktívami zakazuje emitentom tokenov elektronických peňazí a poskytovateľom služieb kryptoaktív priamo alebo nepriamo poskytovať úroky v súvislosti s tokenmi elektronických peňazí a že stablecoiny nemajú priamy prístup k centrálnym bankám a nepodliehajú verejnej ochrane vkladov; berie na vedomie riziko devalvácie stablecoinov;

12. uznáva nedostatok právnej istoty v práve EÚ, pokiaľ ide o možnosť viacnásobného vydávania stablecoinov subjektom z EÚ a mimo EÚ, keď sú digitálne stablecoiny vydané oboma subjektmi plne zastupiteľné a nerozlíšiteľné; vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila legislatívny návrh v tejto veci s cieľom zabezpečiť právnu istotu a poskytnúť silné prudenciálne záruky, pevné dohody o spolupráci a posilnené protokoly krízového riadenia;

Iné aspekty

13. zdôrazňuje, že interoperabilita má zásadný význam v oblasti digitálnych financií a vyžaduje si napríklad prenosnú identitu a overiteľné certifikáty ako zložky umožňujúce medzisieťovú trhovú infraštruktúru; zdôrazňuje, že prístupy typu identifikátora právneho subjektu/overiteľného identifikátora právneho subjektu by sa mali posudzovať ako infraštruktúrne nástroje;

14. berie na vedomie prebiehajúce diskusie o digitálnom eure;

15. vyjadruje poľutovanie nad závislosťou EÚ od poskytovateľov služieb z krajín mimo EÚ, pokiaľ ide o infraštruktúru DLT; zdôrazňuje, že prístup vlády USA k digitálnym aktívam by sa mal obozretne monitorovať;

16. berie na vedomie prebiehajúce diskusie o dohľade nad poskytovateľmi služieb kryptoaktív;

°

° °

17. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V tejto správe skúmame vplyv vzniku digitálnych aktív na sektor finančných služieb a to, čo to znamená pre regulačný rámec. Digitálne aktíva sa vo všeobecnosti vzťahujú na akékoľvek digitálne zobrazenie hodnoty, ktoré je zaznamenané v kryptograficky zabezpečenej distribuovanej databáze transakcií.

Na začiatok je užitočné pripomenúť si niektoré zásady. Cieľom by malo byť celosystémové, technologicky neutrálne hľadisko založené na činnostiach. Hoci distribuované databázy transakcií môžu pretransformovať finančnú infraštruktúru, nemenia sa nimi žiadne hospodárske funkcie ako také, ako je obchodovanie, zúčtovanie a vyrovnanie. Nové technológie vždy prinášajú nové výzvy. Regulačný rámec možno len ťažko označiť za technologicky neutrálny pre akýkoľvek budúci vývoj a musí sa prispôsobiť meniacej sa realite. Musí nájsť rovnováhu medzi podnecovaním inovácií a predchádzaním príliš veľkému priestoru na regulačnú arbitráž.

EÚ prijala nariadením (EÚ) 2023/1114 o trhoch s kryptoaktívami právny predpis, ktorý tvorí rámec pre kryptoaktíva. Kryptoaktíva, ktoré sa podľa existujúceho práva Únie klasifikujú ako finančné nástroje, naďalej podliehajú príslušným odvetvovým legislatívnym rámcom.

Na jednej strane pretrvávajú viaceré riziká pre sektor digitálnych aktív. Z makroprudenciálneho hľadiska je potrebné posilniť dátové kapacity s cieľom získať lepší prehľad o finančných rizikách a prepojenie s inými časťami finančných služieb. Multifunkčné skupiny, ktoré vytvárajú prepojenia medzi rôznymi typmi kryptoaktív, by mali podliehať kontrole. Kryptoaktíva sa stále príliš často používajú aj na obchádzanie predpisov a sankcií v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Jedným z aspektov stablecoinov, ktoré si vyžadujú právnu zrozumiteľnosť, je téma viacnásobných emisií, ktorá sa dostala do pozornosti až po prijatí nariadenia o trhoch s kryptoaktívami.

Na druhej strane by používanie distribuovaných databáz transakcií v sektore finančných služieb mohlo okrem iných výhod zvýšiť efektívnosť a prepojenosť. Tokenizácia takisto umožňuje používať technológiu distribuovanej databázy transakcií pre existujúce finančné aktíva s potenciálom znížiť náklady a zlepšiť transparentnosť. Odkrytie výhod si vyžiada ešte veľa pokusov a omylov, pričom bude treba monitorovať slabiny.

No a napokon treba spomenúť, že budúcnosť digitálnych financií sa neformuje len v Európe. Je nevyhnutné, aby Európa bola súčasťou globálnej diskusie. Z hľadiska riadenia rizík, ako aj z hľadiska transformácie finančnej infraštruktúry bude potrebné diskutovať o spolupráci, normách, vzájomnej prepojenosti, rovnocennosti a regulačných požiadavkách.